ਹੋਨਨਾਇਆ ਟੀ.ਐਚ.

ਬਨਾਮ

ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2022 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1147)

ਅਗਸਤ 04, 2022

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ ਅਤੇ

ਜੇ ਬੀ ਪਰਦੀਵਾਲਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦਾ ਕੋਡ, 1973 – ਧਾਰਾਵਾਂ 161, 397(2) – ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. 26 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 143, 147, 148, 504, 323, 302, 307, 114 ਅਤੇ 149 ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸੀ – ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਅਨੁਸਾਰ, 25 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ, ਦੋਸ਼ੀ ਚਾਕੂਆਂ ਅਤੇ ਡੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਅਤੇ ਮਾਰਪੀਟ ਕੀਤੀ – ਕੁਝ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਨੂੰ ਚਾਕੂਆਂ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ – ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਜਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਮਧੂਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ – ਜਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਡਿਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਈਸੂਰ ਦੇ ਕੇ ਆਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਬਣਿਆ – ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੌਰਾਨ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 2 (ਮਧੂਰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਡਾਕਟਰ), ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਖਮੀ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੱਦੂਰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੋਨੋਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਮੰਡਿਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਸੀ – ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 4, ਜੋ ਕੇ ਆਰ ਹਸਪਤਾਲ, ਮਾਈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ 26 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਮਧੂਰ ਦੇ ਪੀ.ਐਸ.ਆਈ. ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਗਵਾਹੀ ਦੌਰਾਨ, ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਸਮੇਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ – ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 2 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ – ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 2 ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 7 ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਰਾਜ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੇ ਉਪਾਯਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਸੁਧਾਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਧਾਰਾ 397(1) ਅਤੇ 401 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਾਹਮਣੇ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਕਿ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਧਾਰਾ 397(2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰੋਕ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਇਸ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲ – ਫੈਸਲਾ: ਪੀ.ਡਬਲਿਊ 4 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ 26 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਕੇ ਆਰ ਹਸਪਤਾਲ, ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ 4 ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਪੀ.ਡਬਲਿਊ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਪੀ.ਐਸ ਮੱਦੂਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 26 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਧਾਰ, ਜਿਸਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਨਾਮਤ: ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਗਲਤ ਹੈ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਆਧਾਰ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ – ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਭਿਯੋਜਨ ਪਾਸੇ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ – ਜੇਕਰ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੌਰਾਨ ਗੰਭੀਰ ਅਨਿਆਂ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ – ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਜਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਯੋਜਨ ਦੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਕੋਰਸ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1973 – ਧਾਰਾ 397(2) – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦਾ ਦਾਇਰਾ – ਸਕੋਪ ਆਫ – ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 397 ਅਧੀਨ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਬਰੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਪਸ਼ਟ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਅਤ ਨੂੰ ਉਲਟਣ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ – ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਰਿਮ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 397 ਰ/ਵ 401 ਅਧੀਨ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਸੁਭਾਵ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਤਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਆਇਆ ਹੈ – ਚੂੰਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਰਿਮ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 397(2) ਅਧੀਨ ਰੋਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਹੇ ਗਏ

ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਜੇਕਰ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੌਰਾਨ ਗੰਭੀਰ ਅਨਿਆਇ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਜਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਕੋਰਸ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਮੰਨੀਫੈਸਟ ਅਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਅਨਿਆਇ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 397 ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਤੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣਾ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ "ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼" ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।[ਪੈਰਾ 12][III]

ਅਮਿਤ ਕਪੂਰ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ (2012) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 460 [2012] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 688; ਸ਼੍ਰੀਲਤਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (2010) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 190 ; [2009] 16 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 686; ਕੇ.ਕੇ. ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਰਾਜ (2000) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 195 ; [2000] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 312; ਅਮਰ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਰਾਜ (1977) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 137 ; [1978] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 222; ਮਧੁ ਲਿਮਾਏ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਾਜ (1977) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 551 ; [1978] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 749 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਆਪੱਤੀ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ) ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 161 ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸੰਭਵਤ: ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰਿਮ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਅਨਿਆਇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 13][11]

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪਰੀਖਿਆ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 397 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ ਧਾਰਾ 401 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਮੋਤੀ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ

ਘੱਟ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਜਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਹੀਤਾ, ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀ ਆਪਣੇ ਮੋਤੀ ਤੇ ਵੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 14][11]

4. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਕਿ ਇੱਕ ਪੀੜਤ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ (ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 372 ਅਧੀਨ ਉੱਲੇਖਿਤ ਤਿੰਨ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ) ਹੈ, ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਰਜ਼ੀ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 397(2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਨਿਰਮਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸੁਧਾਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਜਖਮੀ ਪੀੜਤ ਵਜੋਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅੰਤਰਿਮ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 397(2) ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਹੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸੁਧਾਰ ਬਣਤਰ ਯੋਗ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 15][11]

ਕੇ ਪੁਦੁਰੰਗਨ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਐਸ.ਆਰ. ਵੇਲਸਾਮੀ (2003) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 625; ਸ਼ੀਲਾਬਤੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਕਾਂਤੀ (2010) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 190 ; [2009] 16 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 686; ਮੋਨਿਕਾ ਮਲਿਕ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਰਾਜ (2019) 18 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 721 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2012] 7 ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ. 988 ਪੈਰਾ 12 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2009] 16 ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ. 686 ਪੈਰਾ 12 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[1978] 1 ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ. 222 ਪੈਰਾ 12 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2000] 1 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ. 312 ਪੈਰਾ 12 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[1978] 1 ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ. 222 ਪੈਰਾ 13 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[1978] 1 ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ. 749 ਪੈਰਾ 13 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

(2003) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 625 ਪੈਰਾ 14 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2009] 16 ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ. 686 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

(2019) 18 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 721 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1147 ਦਾ 2022.

20.12.2021 ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1384 ਦੇ 2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ.

ਸੇਂਥਿਲ ਜਗਦੀਸ਼ਨ, ਮਿਸ. ਰੇਮਿਆ ਰਾਜ, ਮਿਸ. ਸੋਨਾਕਸ਼ੀ ਮਲਹਾਨ, ਮਿਸ. ਸਾਜੀ ਸਾਨੂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ.

ਸ਼ੁਭਰਾਂਸ਼ੂ ਪਾਧੀ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਯਾਦਵ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਬਾਂਸਲ, ਮਿਸ. ਰਾਜੇਸ਼ਵਰੀ ਸ਼ੰਕਰ, ਅਨਿਲ ਵੀ. ਕਟਾਰੁਕੀ, ਅਨਿਲ ਸੀ. ਨਿਸ਼ਾਨੀ, ਮਿਸ. ਵੀਨਾ ਕਟਾਰੁਕੀ, ਟੀ. ਆਰ. ਬੀ. ਸਿਵਾਕੁਮਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਡਾ. ਧਨੰਜੈਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ.

2. ਇਹ ਅਪੀਲ 20 ਦਸੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਠੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਮੂਲ ਸੂਚਨਾਕਰਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ।

3. ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 25 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਮੱਦੂਰ ਵਿੱਚ ਥੋਪਨਾਹੱਲੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਨੇ ਕਈ ਝੜਪਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਣਾਇਆ ਟੀ.ਐਚ. ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਫਸਟ 'ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ' ਧਾਰਾ 154 ਅਧੀਨ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ 1973 ਦੇ ਤਹਿਤ 26 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਪੀਐਸ ਮੱਦੂਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੰਡਿਆ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ 508/2016 ਹੈ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 143, 147, 148, 324, 332, 307, 114 ਅਤੇ 149 ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਅਨੁਸਾਰ, 25 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਲਗਭਗ

1830 ਘੰਟਿਆਂ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਚਾਕੂਆਂ ਅਤੇ ਡੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਸਸਲਾਹ ਹੋ ਕੇ ਆਏ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਰਕੁੱਟ ਕੀਤੀ। ਕੁਝ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ, ਮੁਥੁਰਾਜੂ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਨੰਦੀਸ਼ ਨੂੰ ਚਾਕੂਆਂ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਮੱਦੂਰ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਮੰਡਿਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਿਆ ਜਿੱਥੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੇ ਆਰ ਹਸਪਤਾਲ, ਮੈਸੂਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਨੰਦੀਸ਼ ਅਤੇ ਮੁਥੁਰਾਜੂ ਦੋਵੇਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਮਰ ਗਏ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਬਣਾਇਆ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਧਾਰਾ 173 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਸਕਸ਼ਮ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

5. ਐਸ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 82 ਦੇ 2017 ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਸੱਤ ਅਭਿਯੋਗੀ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਿਆ।^1 ਪੀਡਬਲਿਊ 2, ਡਾ. ਚਿੱਕਾਬੁਧਿਯੱਪਾ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 25 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ 1925 ਘੰਟਿਆਂ 'ਤੇ ਮੱਦੂਰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਮੰਡਿਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਿਆ। ਪੀਡਬਲਿਊ 4, ਡਾ. ਮਨੋਜ ਪੀ ਜੋ ਕੇ ਆਰ ਹਸਪਤਾਲ, ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਉਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮੱਦੂਰ ਦੇ ਪੀਐਸਆਈ ਦੁਆਰਾ 26 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ 0115 ਘੰਟਿਆਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਿਊ 7 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਕਿ ਪੀਡਬਲਿਊ 2 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

7. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 3 ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 2 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 7 ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਜ਼ਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

"ਗਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰਾ ਕਰਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਾਸ ਲੋਕ ਅਭਿਯੋਜਕ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ' ਵਜੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।"

8. ਰਾਜ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੇ ਉਪਾਯਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 397(1) ਅਤੇ 401 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸੁਧਾਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 20 ਦਸੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੁਧਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕੇ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

"12. ਰਾਜ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਜਿਵੇਂ ਦਾ ਤਿਵੇਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ, ਹੁਣ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਪੀੜਤ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 2(wa) ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

'ਪੀੜਤ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਚੂਕ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਚੋਟ ਝੱਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 'ਪੀੜਤ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਸੰਭਾਲਕ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।"

13. ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 372 ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਸੋਧੇ ਗਏ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਲਈ ਪੀੜਤ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਜਦੋਂ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਪੀੜਤ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਚੱਲਣ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੁਧਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ/ ਪੀੜਤ ਵਲੋਂ ਸੁਧਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 397(2) ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲ, ਜਾਂਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 397(2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 20 ਦਸੰਬਰ 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। 11 ਮਾਰਚ 2022 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 82 ਦੇ 2017 ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 11 ਅਪ੍ਰੈਲ 2022 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 7 (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੀ ਹੋਰ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਹੀ ਰੋਕਿਆ।

10. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੇਂਥਿਲ ਜਗਦੀਸ਼ਨ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਲਈ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੁਬ੍ਰਾਂਸ਼ੂ ਪਾਧੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਟੀ.ਆਰ.ਬੀ. ਸਿਵਾਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

11. ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ 26 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਮੱਦੂਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਮੰਡਿਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੇ ਆਰ ਹਸਪਤਾਲ, ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 4 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ 26 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ 0115 ਘੰਟੇ 'ਤੇ ਕੇ ਆਰ ਹਸਪਤਾਲ, ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਮਨੋਜ ਪੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 4 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.7 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਪੀ.ਐਸ. ਮੱਦੂਰ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ 250 ਦੇ 2016 ਵਜੋਂ 26 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ 0230 ਘੰਟੇ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਧਾਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਨਾਮਲੀ, ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਗਲਤ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਉਹ ਆਧਾਰ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

12. ਜੇਕਰ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੌਰਾਨ ਗੰਭੀਰ ਨਿਆਂਇਕ ਭੁੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਜਾਂ ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਕੋਰਸ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਕ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿੱਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਅਤ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਨਿਆਂਇਕ ਭੁੱਲ ਦੀ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 397 ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣਾ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ, ਜਾਂ ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਮਰ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਹਰਿਆਣਾ, ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 397(2) ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਵਿੱਚ "ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਆਦੇਸ਼" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਆਦੇਸ਼" ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਛੋਹ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ "ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਆਦੇਸ਼" ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਜਸਟਿਸ ਮੁਰਤਜ਼ਾ ਫਜ਼ਲ ਅਲੀ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

"6. […] ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 1973 ਦੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 397(2) ਵਿੱਚ "ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਆਦੇਸ਼" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੀਮਿਤ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਾਂ ਕਲਾਤਮਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਛੋਹ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ

ਨੂੰ ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 1973 ਦੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 397 ਵਿੱਚ ਇਸ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ, ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਦਮ ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮਦਦ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਸ਼ਾਇਦ ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸੈਕਸ਼ਨ 397(2) ਦੇ 1973 ਦੇ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਪਲ ਦਾ ਅਤੇ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਆਰਡਰ ਤਾਂ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ।

ਧਾਰਾ 397(2) ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ., ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਮਰ ਨਾਥ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਜੋ "ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੂਰਖ ਜਾਂ ਵਿਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੇਕੇ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ, 7 ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਲੈਣ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਅਮਰ ਨਾਥ (ਸੁਪਰ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ:

(2) ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਮਰ ਨਾਥ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ "ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਨਿਆਇ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੂਰਖ ਜਾਂ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਸੀ।" ਕੇ.ਕੇ. ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇੱ

"11 [...] ਹੁਣ ਇਹ ਲਗਭਗ ਤੈਅ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 397(2) ਦੇ ਕੋਡ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਕੋ ਇਕ ਪਰੀਖਿਆ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਰਿਮ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਅਮਰ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, ਮਧੂ ਲਿਮਾਏ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, ਵੀ.ਸੀ. ਸ਼ੁਕਲਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ," ਅਤੇ ਰਾਜੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸੀਤਾਰਾਮ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਉੱਤਮ"). ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਪਰੀਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਨਾਲ, ਅਗਰ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਅੰਤਰਿਮ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 397(2) ਦੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਅਭਿਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਮਾਨਕ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਦੇਸ਼ ਸੁਧਾਰਯੋਗ ਸੀ।"

13. ਵੀ.ਸੀ. ਸ਼ੁਕਲਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਕ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼1 ਜਾਂ ਇਕ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼2 ਇਕ "ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼" ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਐਤਰਾਜ਼ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਟਰਾਇਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ) ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਧਾਰਾ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਇਕ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ। ਚਾਰਜ ਸ਼ੀਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਿ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸੰਭਵਤ: ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਮਧਿਅਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਾਸਰ ਅੰਤਰਿਮ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਕ ਵੱਡੀ ਨਿਆਂਇਕ ਭੁੱਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮਧਿਅਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਨਿਆਂਇਕ ਭੁੱਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

14. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਤਵਯਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 397 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ ਧਾਰਾ 401 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਮੋਤ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਘੱਟ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਜਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਹੀਤਾ, ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਮੋਤ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਲਿਆਉਣਾ ਕਿ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮੌਕਾ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਤਵਯਤਾ ਯੋਗ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ, ਜਸਟਿਸ ਸੰਤੋਸ਼ ਹੇਗੜੇ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇ ਪਾਂਡੁਰੰਗਨ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਐਸ.ਆਰ. ਵੇਲਮੁਰੁਗੀ" ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ:

"6. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਤਵਯਤਾ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਿਰਫ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1973 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਮੋਤ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾਦਿਰ ਖਾਨ ਬਨਾਮ

ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ)" ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

15. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਇੱਕ ਪੀੜਤ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ (ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 372 ਅਧੀਨ ਉੱਲੇਖਿਤ ਤਿੰਨ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ) ਹੈ, ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 397(2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਤ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਖਮੀ ਪੀੜਤ ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 397(2) ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਹੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੌਜਦਾਰੀ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਮੰਤਵਯਤਾ ਯੋਗ ਸੀ। ਸ਼ੀਤਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੂਤ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਹ ਸਿਦਾਂਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

"12. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤ ਰਹੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 401 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(1) ਜਿੱਥੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੂਤ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜੋ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ,

(2) ਜਿੱਥੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

(3) ਜਿੱਥੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ

(4) ਜਿੱਥੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਯਾ ਤਾਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਅਪੀਲੇਟ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਫਿਰ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਕਰਕੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ \

(5) ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਅਵੈਧ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਯੋਜਨ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ।"

ਜੋ ਸਿਦਾਂਤ ਸ਼ੀਤਲਾ ਪ੍ਰਸਾਦ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੇਨੇਕਾ ਮਲਿਕ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ5 ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾਕਰਤਾ ਨੇ ਫਾਇਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ 20 ਦਸੰਬਰ 2021 ਦਾ ਇੰਪੁਗਨਡ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਸੁਧਾਰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

16. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ 3 ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਦੀ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 20 ਦਸੰਬਰ 2021 ਦੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੰਪੁਗਨਡ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਜਨਤਕ ਅਭਿਯੋਜਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰੇਗੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਕਿ 26 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ 0115 ਘੰਟਿਆਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

17. ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ 2016 ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਨੂੰ 31 ਮਾਰਚ 2023 ਤੱਕ ਸੰਪੂਰਣ ਕਰੇ।

18. ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗਜਰਾਜ

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate